

نبرد کارگران کشاورزی باخا کالیفرنیا در مکزیک^(۱)

دن لا بوتز Dan La Botz (۲)

ترجمه‌هاله صفرزاده

کارگران کشاورزی یکی از بی‌حقوق‌ترین بخش‌های طبقه کارگر هستند. کارگرانی که کار دشوار کاشت، داشت و برداشت محصولات کشاورزی را با دستمزدهای اندک بر عهده دارند. شرایط کار این کارگران بسیار دشوار است. بیشتر این کارگران به دلیل نوع کار در ماه‌هایی از سال بیکارند و کارگران فصلی محسوب می‌شوند در نتیجه از همان دستمزد اندک نیز بی‌بهره‌اند و این مساله آنان را از مزایای دیگر مانند بازنشستگی به موقع و... محروم می‌کند. تماس با انواع کودهای شیمیایی و سموم نباتی، کار در گرما و سرما سلامت آنان را به خطر می‌اندازند. زنان و کودکان بسیاری در این بخش مشغول به کارند که طبیعتاً این مسایل خطر بیشتری برای سلامت آنان دارد.

آنچه در زیر می‌خوانید گزارشی است از وضعیت دشوار بخشی از این کارگران در مکزیک. هزاران کارگری که برای تغییر این شرایط، خود دست به کار شده‌اند و متحدانه علیه بی‌عدالتی و بی‌حقوقی اعتراض کرده‌اند. آنان مجبورند در دو جبهه مبارزه کنند از سویی با کارفرمایان و دولت حامی آنان و از سوی دیگر با اتحادیه‌های رسمی و دولتی که به نام کارگران وظیفه‌ی دفاع از منافع سرمایه‌داران را پی می‌گیرند.

اما در این کارزار کارگران کشاورز دره سان کوینتین مکزیک تنها نبوده و نیستند. کارگران سایر بخش‌ها و کارگران کشورهای دیگر از جمله ایالات متحده با حمایت‌های عملی خود به پیشبرد این مبارزه کمک می‌کنند. تحریم خرید کالاهای شرکت‌های بزرگ از سوی این کارگران و زحمتکشان یکی از کاربردی‌ترین و اجرایی‌ترین این حمایت‌هاست.

***

هزاران کارگران کشاورزی باخای کالیفرنیا از ۱۷ مارس ۲۰۱۵ برای افزایش دستمزد روزانه به ۲۰۰ پزو یا حدود ۱۳ دلار دست به اعتصاب و راهپیمایی در بزرگراه (Trans- Peninsular) زدند، بزرگراهی که مرز مکزیک و ایالات متحده را به بازارهای امریکا متصل می‌کند. پس از اعتصاب کارگران تقریباً همه نهادهای دولتی مربوطه در مکزیک، از جمله فرماندار ایالت، وزیر فدرال کار و کمیسیون ملی حقوق بشر، کمیسیون ملی برای توسعه جوامع بومی نمایندگانی به سان کوینتین (San Quintin) فرستادند. اما پس از ملاقات با کارگران معترض در ۲۵ آوریل، دولت فدرال گفت که تا ۱۵ روز دیگر با کارگران مذکره نخواهد کرد. البته با در نظر گرفتن احتمال از گرسنگی تلف شدن اعتصابیون، هر روز تاخیر به معنای تضعیف جنبش و به نفع تولیدکنندگان بود. به دنبال آن اتحاد ملی ایالتی سازمان‌های شهری برای عدالت اجتماعی (AONEMJS or Alliance) که این اعتراض را سازماندهی می‌کرد از طریق یکی از سخنگویانش، سانچز کابریل، خواستار تحریم توت فرنگی، تمشک و سبزیجات شد.

برخی از رهبران اعتصاب سان‌کوینتین تجربه قبلی ائتلاف را با کارگران (Immokalee) در ایالات متحده داشتند، تشکل کارگران مزرعه که با تحریم شرکت‌های فست‌فود، توانستند کارفرمایان را وادار کنند تا دستمزد بالاتری را به کارگران کشاورزی بپردازند.

دیگر اتحادیه‌های ایالات متحده، از جمله ایالات کارگران مزارع (UFW) در دهه ۱۹۶۰ و کمیته کارگران میوه چین (FLOC) همچنین توانستند با استفاده از تحریم به کارفرمایان فشار آورند تا دستمزد کشاورزان و دامداران افزایش دهند. اتحادیه‌های کارگری در مکزیکو و در ایالات متحده توانستند همبستگی خود را در اعتصاب سان‌کوینتین نشان دهند. در مکزیک اتحادیه ملی کارگران مکزیک (UNT)، کمیته ملی هماهنگی اتحادیه‌های دانشگاه (CNUESIC)، کارگران مخابرات (STRM)، و در ایالات متحده نیز اتحادیه‌هایی مانند کارگران کشاورز متحده و اتحادیه کارگران خانگی برای عدالت، اتحادیه کارگران مزرعه ایالت واشنگتن همبستگی خود را با اعتصاب سان‌کوینتین اعلام کردند.

اعتصاب چگونه آغاز شد؟

هزاران کارگر کشاورز در دره سان‌کوینتین در ایالات باخا کالیفرنیا که فقط ۱۸۵ مایلی جنوب مرز ایالات متحده قرار دارد، در بیش از ۲۳۰ مزرعه که شامل ۱۲ تولیدکننده بزرگ منطقه نیز می‌باشد، در ۱۷ مارس از چیدن و بسته‌بندی کدو سبز، گوجه فرنگی، انواع توت‌ها و سایر محصولات خوداری کردند و مانع حمل و نقل آن به فروشگاه‌ها و رستوران‌ها در ایالات متحده شدند. اعتصابیون خواستار دستمزد بیشتر و مزایای دیگر، از جمله قرار گرفتن تحت پوشش قوانین تامین اجتماعی مکزیک و سیستم بهداشت عمومی بودند.

در حالی که در طول دو دهه گذشته چندین تظاهرات در مقیاس بزرگ توسط کارگران سان‌کوینتین در اعتراض به عدم پرداخت به موقع دستمزدها انجام شده، این اولین تلاش کارگران برای انجام چنین اعتصاب استراتژیکی بود. بنا به گزارش‌ها، در عرض سه روز مذاکره‌ی کارفرمایان و دولت با اتحادیه‌های رسمی موجود، (کنفدراسیون کارگران مکزیک (CTM) و کنفدراسیون منطقه‌ای کارگران مکزیک (CROM)، که هر دو سازمان وابسته به حزب حاکم انقلاب رسمی و سازمانی (PRI) هستند) این اتحادیه‌های فاسد برای پایین نگه داشتن دستمزدها با کارفرمایان تباری کردند. در تاریخ ۲۰ مارس بالاخره کارفرمایان توافق کردند به کارگران حق ایجاد اتحادیه مستقل خود و مذاکره مستقیم با صاحبان کار را بدهند. این دستاورد فوق‌العاده‌ای برای این کارگران و سایر کارگرانی در سراسر مکزیک است که می‌خواهند از طریق کنترل اتحادیه‌های مستقل و واقعی خود از شر اتحادیه‌های فاسد و کارفرمایان و دولت حامی آنها خلاص شوند. این اعتصاب و مذاکرات بر سر دستمزد و مسایل دیگر ادامه دارد.

در حال حاضر آرامش در مکزیک برقرار است. اما ممکن است دولت علیه معدنچیان، کارگران برق، کارگران تلفن و سایر کارگران برای در هم شکستن اعتصاب نیروهای نظامی خود را به کمک بگیرد. توانایی این کارگران برای ادامه اعتراضشان به همبستگی با دیگر کارگران در شمال مکزیک به خصوص در باخای کالیفرنیا و ایالت سونورا بستگی دارد.

سازمان‌های بومی

اعتصاب به وسیله اتحاد ملی، ایالتی و سازمان‌های وابسته به شهرداری (Municipal Organizations) برای عدالت اجتماعی سازماندهی شد. این سازمان‌ها از گروه‌های بومی از چیپاس، واهاکا، گرو، و مناطق دیگر تشکیل شده که اعضای آن در دره سان‌کوینتین کار

می‌کنند. اتحاد، فراخوانی را برای اعتصاب عمومی در مراکز تولید در دره داد که با مسدود کردن بزرگراهی آغاز شد که شمال مکزیک را به سن دیگو در کالیفرنیا متصل می‌کند. در طول حدود ۱۲۰ کیلومتر از بزرگراه‌ها، آنها با ایجاد موانع و سوزاندن لاستیک برای ۲۶ ساعت تحویل محصول رسیده را به بازارهای ایالات متحده متوقف کردند. این مساله منجر به واکنش فوری فروشگاه‌های مواد غذایی و رستوران‌ها در امریکا شد. به عنوان مثال، کاستکو (۲) گزارش داد که محمولاتش کاهش یافته است. اعتصاب به ساختمان‌های دولتی و یک مرکز پلیس نیز کشانده شد.

دولت مکزیک صدها پلیس و سرباز را برای باز کردن بزرگراه فدرال فرستاد تا با استفاده از گاز اشک‌آور، گلوله‌های لاستیکی و ... راه را باز کند. اعتصابیون نیز با پرتاب سنگ به پلیس پاسخ دادند. بنا به گزارش‌ها حدود ۲۰۰ نفر دستگیر شدند. فرماندار باخا کالیفرنیا، به سان کوینتین آمد تا با کارفرمایان و اعتصابیون مذاکره کند.

سان کوینتین، نماد فراوانی و نعمت

دره سان کوینتین از بیش از دو دهه گذشته به یکی از حاصلخیزترین مناطق کشاورزی مکزیک تبدیل شده است که در آن سیستم‌های بزرگ کشاورزی، آبیاری، ساختمان‌های مدرن، حمل و نقل با کامیون در مقیاس وسیع توسط کارفرمایان با دستمزد کم کارگران بومی ترکیب شده و امکان تولید فراوان انواع میوه و سبزی را برای مصرف‌کنندگان آمریکایی فراهم آورده است- صدها هزار تن از انواع توت‌ها، گوجه‌فرنگی و سبزیجات هر ساله برای شرکت‌های چند ملیتی و مکزیکی که مزارع را مدیریت می‌کنند فرصت‌های بی‌نظیری را برای کسب سود سرشار بوجود می‌آورد.

بسیاری از مقامات دولتی مکزیک و ایالت باخا کالیفرنیا در واقع صاحبان و یا سرمایه‌گذاران ۱۲ تا از بزرگترین مزارع و همچنین برخی از مزارع کوچکتر هستند. به عنوان مثال، فیلیپ کالدرون، رئیس جمهور سابق مکزیک سرمایه‌گذار یکی از این شرکت‌هاست. همجوشی و نزدیکی بین مدیران شرکت‌ها و دولت باخا کالیفرنیا شرایط دشواری را برای کارگران در جهت رسیدن به حتی حداقل دستمزد، مزایا و پوشش حمایتی قانونی بوجود آورده است. در ماه دسامبر گذشته لس‌آنجلس تایمز مجموعه‌ای از مقالات و فیلم‌های ویدئوی منتشر کرد که در آن شرایط طاقت‌فرسای کار و زندگی کارگران در سان کوینتین در ماه دسامبر نشان داده می‌شد. در پی انتشار این مقالات، وال مارت (۳) و دولت مکزیک اعلام کردند برنامه‌ای مشترک برای بهبود زندگی کارگران مزرعه دارند.

اما ظاهراً کارگران به این نتیجه رسیدند که باید برای بهبود شرایط زندگی‌شان خود دست به کار شوند. بنا بر آمار غیر رسمی حدود ۸۰ هزار کارگر در دره کار می‌کنند. بنا به آمار دیگر ۴۲ هزار کارگر دائمی در این منطقه مشغول به کارند. بنا بر یکی از گزارش‌ها تنها ۱۱ هزار نفر از کارگرانی که برای شرکت‌های چندملیتی کار می‌کنند از مزایای بهداشت و سلامت کار (IMSS) برخوردارند. به عنوان مثال، (BerryMex)، که به شرکت دریسکول آمریکا وابسته است، صدر صدر کارکنانش رسمی هستند. به اکثر کارگرانی که در سال ۱۹۹۴ در طی مذاکراتی با (CTM) و (CROM) قرارداد بستند، فقط ۱۰۰ پزو یا ۶.۶۴ دلار امریکا در روز دستمزد پرداخت می‌شود. نرخ دستمزد برای سال‌ها هیچ افزایشی نداشته است. به نظر می‌رسد یکی از علل اعتصاب سقوط دائمی ارزش پزو در برابر دلار بوده، در حالی که در همین زمان قیمت بسیاری از کالاهای اساسی افزایش داشته است. مذاکره‌کنندگان تقاضاهای

دیگری مانند تعطیلی روزهای یکشنبه، پرداخت اضافه کاری، ارتقای شغلی و مزایای دیگر را نیز مطرح می کردند. مطالبات اتحاد عبارتند از:

- ۱- لغو توافق امضا شده توسط کنفدراسیون کارگران مکزیکی (CTM) و کنفدراسیون منطقه ای کارگران مکزیکی (CROM) با انجمن کشاورزی باخا کالیفرنیا، به خصوص در مورد دستمزد توافق شده
- ۲- توجه به ارتقای شغلی
- ۳- کارگران از روز اول کار در شرکت تحت پوشش تامین اجتماعی قرار گیرند و کارگران و خانواده شان از پوشش بیمه درمانی برخوردار شوند.
- ۴- پرداخت تمام مزایای قانونی به کارگران
- ۵- برای هر ساعت اضافه کاری بعد از ۸ ساعت کار روزانه، دو برابر و برای هر ساعت پس از ده ساعت کار سه برابر دستمزد پرداخت شود.
- ۶- شش هفته مرخصی با حقوق قبل از زایمان و شش هفته پس از زایمان برای زنان کارگر
- ۷- ۵ روز مرخصی با حقوق برای کارگران مردی که پدر می شوند
- ۸- اقدام علیه آزارهای جنسی کارگران زن توسط "سرکارگران" و یا "مهندسان"
- ۹- توقف اقدامات تلافی جویانه نسبت به کارگران معترض و اعتصابی
- ۱۰- پرداخت تمام مزایای قانون به کارگران (یک روز استراحت در هفته، تعطیلات، و مزایای دیگر)
- ۱۱- تعیین حداقل دستمزد ۳۰۰ پزو در روز برای کارگران کشاورزی
- ۱۲- افزایش دستمزد برای هر جعبه توت فرنگی به ۳۰ پزو (از سال ۲۰۰۱ تا کنون برای هر جعبه فقط ۱۰ تا ۱۲ پزو پرداخت می شده است) و این میزان برای روزهای تعطیل و یکشنبه ها باید دو برابر شود.
- ۱۳- افزایش دستمزد چیدن هر بوشل تمشک به ۱۷ پزو و پرداخت دو برابر برای روزهای یکشنبه و تعطیل
- ۱۴- افزایش تا ۸ پزو برای چیدن هر سبد گوجه فرنگی

مذاکرات از ۲۵ مارس از سر گرفته شد، اما به نتیجه نرسید. سخنگویان کارگران کشاورز، گفتند که مذاکرات متوقف شده چرا که نماینده کارفرمایان درخواست مهلت کرد تا بتواند با کارفرمایان و مسوولانش در مورد خواسته های کارگران مشورت کند. کارگران گفتند که اگر شرکت کمبود تولید را تحمل کند، به دلیل فشارهای حکومت است.

پس از حدود سی ساعت اعتصاب و بسته شدن بزرگراهها، دولت و پلیس فدرال و همچنین ارتش مکزیکی برای بازگشایی بزرگراهها وارد عمل شدند و با ایجاد پستهای بازرسی ماشینها را مورد بازرسی قرار دادند. دولت فدرال، کارفرمایان و اتحادیه های قدیمی برای اولین بار پس از توقف مذاکرات، گفت وگوها را برای چند روز ادامه دادند به طوری که روسا توانستند با پیشنهاد مشترکی پیش بیایند اما در ۲۸ مارس، کارگران که با دستمزد روزانه بخور و نمیر تحت فشار بودند. تحت فشار اتحادیه قرار گرفتند که به اعتصاب پایان دهند و به مزارع بازگردند. اما یکی از رهبران آنها، به نام سالازار گفت که آنها هم چنان به اعتصاب خود ادامه خواهند داد.

در همان زمان، فرماندار سان کوینتین با دارو دسته اش به بازدید از مزارع آمدند و اعلام کردند که در ۸۵ و ۹۰ درصد مزارع تولید طبیعی بوده است. در یک مصاحبه مطبوعاتی که به طور گسترده ای در سراسر کشور توزیع و چاپ شده، وی گفت که اتحادیه‌ها و شرکت‌های در شورای کشاورزی باخا کالیفرنیا مشارکت دارند و در ۶۴ بخش به موافقت رسیدند که دستمزد ۱۵ درصد افزایش یابد.

اتحاد که اعتصاب را آغاز کرده بود، توافقنامه را به دلیل دخالت کنفدراسیون منطقه‌ای کارگران مکزیکی (CROM) و کنفدراسیون انقلابی کارگران و دهقانان (CROC) رد کرد. هر دو این اتحادیه‌ها، دولتی هستند. سال‌هاست که احزاب سیاسی و اتحادیه‌های کارگری دولتی تلاش می‌کنند تا کنترل جنبش را به دست گیرند، اما بدنه‌ی کارگری عضو آنها چنین اجازه‌ای را نمی‌دهند.

در حالی که بسیاری از کارگران به کار بازگشته‌اند، اما این امر روشن نیست که چه تعداد از آنها این ۱۵ درصد افزایش دستمزد یا هر مقدار دیگری از افزایش را دریافت خواهند کرد. شرکت امریکایی دریسکول اعلام کرد که به کارگزارانش بین ۲۰ تا ۴۰ درصد افزایش حقوق داده است. شرکت بری مکس (۵) نیز اعلام کرد که به کارکنانش افزایش دستمزد داده است.

به نظر می‌رسد این اعتصاب نتایج معینی داشته است. کارگران ظاهراً به پیروزی و به مقدار افزایش دستمزدی رسیده‌اند، اما دولت و کارفرمایان در حالی که از اتحادیه‌های کارگری فاسد وابسته به حزب حاکم حمایت می‌کردند، به وضوح تلاش کردند تا وحدت کارگران را به حاشیه برانند.

این مبارزه برای تشکیل اتحادیه‌های کارگری واقعی و مستقل و افزایش دستمزدها برای همه کارگران و کشاورزان انجام شده بود.

منابع و زیرنویس‌ها:

۱- BAJA CALIFORNIA FARM WORKERS CONTINUE BATTLE WITH GROWERS

۲- منبع: اخبار کارگری مکزیک و تجزیه و تحلیل آن - آوریل ۲۰۱۵ (MEXICAN LABOR NEWS AND ANALYSIS - April 2015)

۳- کاستکو (Costco)، یکی از شرکت‌های عمده فروشی در ایالات متحده است. این شرکت، در ژوئیه ۲۰۰۹ به عنوان سومین شرکت خرده‌فروشی ایالات متحده و نهمین خرده‌فروشی در جهان شناخته شد. از اکتبر ۲۰۰۷ کاستکو به‌عنوان بزرگترین خرده‌فروشی شراب جهان به‌شمار می‌آید. در سال ۱۹۹۷ نام پرایس کاستکو به کاستکو تغییر یافت. شبکه تلویزیونی سی‌ان‌بی‌سی در ۲۶ آوریل ۲۰۱۲ مستندی با نام «جنون کاستکو: درون عمده فروشی غول آسا» را پخش کرد. ۲۰۱۳ کاستکو حدود ۱۷۴۰۰۰۰ کارمند تمام و نیمه وقت که شامل کارمندان فصلی نیز می‌شود، به کار گرفته است. کاستکو اولین شرکتی است که در کمتر از شش سال توانسته فروش خود را از ۰ به ۳ میلیارد دلار افزایش دهد. کاستکو در ایالات متحده تنها هفت روز تعطیل است، که این روزها عبارتند از: روز سال نو میلادی، عید پاک، روز یادبود، روز استقلال ایالات متحده آمریکا، روز کارگر، روز شکرگزاری و کریسمس. شیوه فروش کاستکو تاکید بر فروش اجناس با قیمت کم و تعداد زیاد است. این اجناس عمدتاً برای خانواده‌های پرجمعیت، شرکت‌ها و مغازه‌ها به بازار عرضه می‌شوند. خرید از کاستکو تنها برای افرادی که دارای حق عضویت هستند و میهمانان آنان آزاد است؛ به استثنای خرید مشروبات الکلی و بنزین در برخی از ایالت‌ها به دلیل قوانین این ایالت‌ها و داروهای با نسخه پزشک به دلیل قوانین فدرال. حق عضویت باید از قبل برای یک سال خریداری شود. خرید انواع کالاها بصورت اینترنتی، از کاستکو، نیازی به کارت عضویت ندارد، اما برای اجناس خریداری شده به صورت آنلاین ۵٪ اضافه بها برای افراد غیر عضو، در نظر گرفته شده است.

۴-

وال مارت (Walmart) یکی از شرکت‌های خرده‌فروشی آمریکایی است، که دارای بزرگترین شبکه فروشگاه‌های زنجیره‌ای مواد غذایی، سوپرمارکت‌ها و هایپرمارکت‌ها در جهان می‌باشد. این شرکت در سال ۲۰۱۲ پس از شرکت‌های رویال داج شل و اکسان‌موبیل در رتبه سوم از بزرگترین شرکت‌های جهان قرار گرفت. در سال مالی ۲۰۱۳ شرکت وال‌مارت با درآمدی معادل ۴۶۹ میلیارد دلار، به‌عنوان بزرگترین شرکت جهان بر پایه میزان درآمد، شناخته شد. شرکت وال‌مارت، دارای ۸۰۵۰۰ شعبه، در ۱۵ کشور بوده، که تحت ۵۵ نام تجاری فعالیت می‌نمایند. این شرکت، با نام تجاری "وال‌مارت"، در ایالات متحده آمریکا فعالیت می‌کند؛ که شامل تمامی ۵۰ ایالت به اضافه پورتوریکو می‌باشد. در کشور مکزیک؛ با نام تجاری "وال‌مکس"، در بریتانیا؛ با برند "اسدا"، در ژاپن؛ با نشان تجاری "سیو" و در کشور هند؛ با نام تجاری "بست‌پرایس"، فعالیت می‌کند. شرکت وال‌مارت در کشورهای آرژانتین، برزیل و کانادا نیز، سرمایه‌گذاری‌های گوناگونی با نام‌های تجاری مختلف انجام داده است. شمار کارکنان وال‌مارت بیش از ۲۰۲ میلیون نفر می‌باشد. این شرکت دارای بزرگترین شبکه ماهواره‌ای خصوصی محسوب می‌شود و این مساله به شرکت مرکزی اجازه داد، پیگیری موجودی‌ها، فروش و ارسال پیام‌های فوری به فروشگاه‌ها را، انجام دهد.

۵- بری مکس (BerryMex) یکی از تامین کنندگان اصلی در منطقه برای شرکت چند ملیتی دریسکول می‌باشد.